

KÖSZEG ÉS VIDÉKE

Szépirodalmi, társadalmi, és közgazdasági hetilap.

Előfizetési ár:

Egész évre 8 korona, félévre 4 korona
negyedévre 2 korona, egyes szám ára
20 fillér.

Nyilttér sora 40 fillér.

Hirdetés nagyság szerint.

A lap szellemi részét illető közlemények
a szerkesztőséghez intézendők.

Előfizetési pénzek és reklamációk

Feigl Gyula

kiadó címére küldendők.

Megjelenik minden vasárnap.

XXVII. évfolyam.

Felelős szerkesztő:
JAMBRITS LAJOS.

3. szám.

A helyi érdekű vasutakról.

Irta: Barthalos István.

(Két cikk).

A legnagyobb mérvben helyeselhető Kossuth Ferenc m. k. kereskedelmi miniszternek a létesítendő helyi érdekű vasutak kérdésében azon álláspontja, hogy nem akarja sokszor a helyi viszonyokkal nem is ismerős vállalati és üzleti világra hagyni, hogy ezentúl új helyi érdekű vasutak mely vidékeken, mely irányban, milyen pontok között épüljenek, hanem egy rendszeres vasuthálózati terv megállapítását iránt kereste meg úgy a saját hatásköre alatti m. kir. államvasutak igazgatóságát, valamint véleményelőterjesztések végett az egyes vármegyék gazdasági egyesületeit, továbbá az egyes vidékek kereskedelmi és iparkamarai igazgatóságát is.

Mivel Veszprém-, Vas- és Zalamegyék területein több helyi érdekű vasutak létesítésén a küzdök között voltam, sőt legutóbb a körmeny-muraszombati helyi érdekű vasutat létesítettem, tehát a vasutépítés terén szerzett elméleti ismereteim és gyakorlati tapasztalataim folytán magirom véleményemet, hogy az egységes vasuthálózati kört képezhető Duna és Balaton közti nyugati Dunántúlon, vagyis az egymással szomszédos, kereskedelmi, közgazdasági, valamint kulturális és társadalmi tekintetben összefüggésben levő Sopron-, Győr-, Vas-, Zala-, Veszprém megyékben mely helyi érdekű vasuthálózatok volnának kiépítendőek és ezekkel egyuttal mely létező, de részben helytelen irányu vasuti hálózatok, illetve összeköttetések volnának helyesbítendőek, végre pedig, hogy mely engedélyezett, de teljesen felesleges helyi érdekű vasutervek volnának elejtendőek a közérdek szempontjából.

Mindenekelőtt megjegyzem, hogy a helyi érdekű vasutakról szóló törvények oda volnának módosítandók, hogy amely irányban valamely vasutnak

közérdek szempontjából kiépítése az érdekelt vidék, illetve vármegyék és városok törvényhatósági közgyűlése által szükségesnek mondatnék ki és a m. kir. kereskedelmi minisztérium azt olyannak megállapítaná, ott a törzsrészvények fejében helyi hozzájárulás kilométer-távolság szerinti fokozatokban, az egyes községek mező- és erdőgazdasági területeire, valamint a bányá- és gyáriparokra bizonyos százalékok arányában kötelezőleg volna megállapítandó, miként az ily hozzájárulás a helyi érdekű közutak építésénél is van, mert az a mostani rendszer, hogy csak amely érdekelttség áldoz a vasutra, annak segítségével épülhet ki a vasut, nem igazságos alap a vasutak létesítésére. Mert egy vasutnélküliség által agyongyötört vidéken egyesek esetleg túltérhelik magukat a vasutra hozandó áldozatban, csak-hogy vasuthoz jussanak, mások pedig kitérnek az áldozathozatal elől, pedig talán nagyobb előnyükre válik az új vasut, mint azoknak, kik sokat áldoztak rá.

Egy ily kötelező arányu törvény tenné lehetővé azt, hogy a közérdek szempontjából előre, tervszerűleg meg lehetne az új vasutak hálózatát állapítani.

Mert ily kötelező arányu törvény nélkül egészen hiábavaló tervszerű előleges megállapítása az irányoknak.

Eddig ugyanis minden helyi érdekű vasut azon irányokban épülhetett csak ki, amely irányban egyes nagybirtokosok, gyárosok, vármegyék, városok, nagyközségek minél nagyobb áldozatot hoztak egy általuk tervezett vasutra.

Tehát sohasem az abszolút helyes irány, hanem a törzsrészvények valamely irányban minél nagyobb versenye volt a lökő erő egy vasut irányára és így születtek azután meg a közérdekeellenesen is nagyon görbe vasutak.

Igy lesz ez jövőre is, ha bizonyos arányban kötelezővé nem tétetik a tervszerűleg megállapított irányra a helyi érdekű vasut megéelyezése.

Enélkül ugyanis, vagyis ha kötelezővé nem tétetik a hozzájárulás, legfőlegbb azt lehetne még kimondani, hogy tervszerű hálózatba föl nem vett irány állami, megyei, községi segélyre csak úgy számíthat, ha az esetről-esetre engedélyezve lesz is kivételesen.

Szükség volna ily irányu rendelkezésekre a következő okokból:

Ha a törzsrészvényjegyzések kellő összege össze esett az érdekelt vidék leghelyesebb forgalmi irányával, vagy ha nem is, de mégis a vasutat a követett irány jól jövedelmezővé tette, ekkor nem lett semmi baj a kiépült vasut miatt.

De nagy baj van ott, ahol erőltetett, helytelen irány miatt a vármegyék törvényhatóságai és az államkormány jövedelmezőtlen vasutra pazarolták pénzáldozataikat, mert hát az eddigi vasutépítési rendszer szerint egy bármely irányban létesülő vasutra hozandó áldozat elől kitérni nem akartak, ha a helyi érdekelttség helyesebb irányban vasutépítést még csak is tervezett.

Jövőre azt kell szem előtt tartani, hogy minden vidék és vármegyének legnagyobb városai és kereskedelmi központjai lehetnek egy vasutnak oda és abból kiépítésére nézve irányadó pontok.

Vagyis ezen vidéki és vármegyei nagyobb városoknak egymással való összeköttetései vasutvonallakkal a leg-zükségesebb dolog. Mert a sok százados közuti kereskedelmi összeköttetés a legbiztosabb irány arra, hogy ott kell élénk vasuti forgalmat elősegíteni.

Végre a nagyobb városok vasuti összeköttetései mellett kerenni kell, hogy a közbeeső, habár csak nagyközségeket képező kisebb járási székhely-

Tárca.

A kanári.

Irta: Nagy Endre.

- Mari! Tud maga fityülni?
- Hihhi! Már hogy tudnék!
- Jé! Azt se tud? Hát tanulja meg, majd meglátssa, milyen mulatságos.
- De mikor nem tudok!
- Éj, dehogyan nem tud! Csak nézzen rám és tegyen úgy, a hogy én teszek. Csücsüritse össze a száját, aztán fújja... De ne olyan erősen, csak úgy könnyen...
- Kezét csokolom, drága nagysága, sohse tanulom én azt meg.
- Csak kintartás, meglátssa, hogy megtanulja.
- A nagysága lekuporodott a konyhaszékre és fityülni kezdett valami vig nótát. Ugy elezifrázta, úgy trillázott, mint a kanári madár.
- Hiszen majdnem olyan is volt, mint a kanári. Egy pernyi nyugta sem volt, mindig vígan szökdelt a csi-

nos kis kalitkában. Az igaz, hogy még éppen most mult tizenhét éves és három hónapja, hogy a maga aszonya. Bátran leánykát vélte volna mindenki, de nagyobb bizonyosság kedvéért tulipiros slafrokkban járt és impozáns kulcsesomó volt az övében.

— Látssa, Maris, szomorú ám az élet, ha még fityülni se tud az ember. Ugy szép, ha mindig nóta szól, akkor a munka is könnyebben megy... No csak kezdjen hozzá, Maris. Így mindig úgy érzem, mintha temetésen volnék. Pedig olyan szép az élet, de olyan szép!

Az ilyen beszédre Maris még buzgóbban sürgölődött a tüzhely körül. Pedig hát amugy is nagyon szorgalmas teremtés volt. Falusi leány létére már kora hajnalban kelt és csak késő este feküdt. Igazán értelmetlen, hogy mikor aludta ki magát. De még érthetlenebb volt, hogy hogyan tudott munkát találni a pirinyó lakásban egész napra. De talált. Hol főzött, hol takarított, hol pedig kézimunkán bibelődött. Az igaz, hogy ragyogott a kis lakás és mintaszerű rendben voltak a tehérműs szekrények.

Délben, mikor az előszobában fölhangzott a csendes, a nagysága villámgyorsan tutott ajtót nyitni és

odaugrott egyenest egy barna bajuszkajú gyerekmber nyakába. Ez volt a férj.

Két személyre terítve az asztal. Minden teríték mellett kristálypohár a viznek, gyűszűnyi kupicza a bornak. És alighogy letelepedtek, Mari már hozta a kitünő levest, mosolyogva, jókedvűen.

Csupa vigáság volt az élet. Előbb a férj számolt be vele, hogy mi minden történt vele reggel óta.

— A főnök ma megdicsért, mert a terv, a mit rajzoltam, pályadíjat nyert neki.

— Mindig neki! Sohse neked!

— Hja, ez így van! Majd ha én leszek a főnök, másként lesz... Délelőtt sört hozattunk az irodába. Virslit is hozattak, de már abból nem ettem, mert akkor nem tudnék ebédelni.

— No ezt jól is tetted! Juj de bosszus lennék, ha nem volna étvágyat. Rántott csirke van, tejfeles salátával és palacsinta!

— Hallatlan! Asszony! Te engem királyi módra szoktatsz... Hát idehaza történt valami?

Persze, hogy történt! Hiszeu immár négy óra óta nem látták egymást és e rengeteg időben sok minden szenzációs esemény történik.

Tüdőbetegségek, hurutok, számarkőhögés, skrofulozis, influenza

eljen számtalan kór és orvos által naponta ajánlva.

Mint hogy értéktelen szándékot is kínálnak, kérem mindenkit „Roche” eredeti csomagolását.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Svejc).

Sirolin

Emeli az étvágyat és a testet, megadja a hihetetlen, vitalitást, újulást.

„Roche”

Legjobb orvosi készítmény a gyógyszerészeknek. — Ám Svájcban 6-8 korona.

Kooslin-féle teasüteményekben és Heller-féle csokoládé különlegességekben nagy választék Waisbecker Ede utódánál Schaar Józsefnél. Kőszegen.

Piaczi árak.

Buza	100 kilo	14.60	kor-tól 14.80	fil.
Rozs		13.60		13.80
Arpa		14.80		15.—
Kukoricza		14.80		15.—
Zab		12.—		12.20

Vasuti menetrend.

Szombathelyről indul:

Budafele:	éjjel	regg. d. e. d. u. u. este		
	érk.	8.57 8.20 10.10 2.16 4.45 6.35		
Kaniszára:	ind. r.	5.20 d.e. 11.25 d.u.	2.32. 8.58 éj. 1.32	
	érk.	8.— 1.50	5.— 10.50	
Budafele:	ind. regg.	9.08 d. u. 12.40 éjjel 11.— éjjel 2.50		
	érk.	2.05 gyv. 7.15 szv. 9.15	7.25	1.45
Grazba:	ind. regg.	6.08 d. e. 11.10 d. u. 3.16 este 6.59		
	érk.	10.30	3.36 7.35	9.59
Sümfele:	ind. d. e.	9.25 d. u. 3.25 este 7.20		
	érk.	10.32	4.42 8.27	
Ózsonyba:	ind. reggel	4.40 d. u. 12.20 d. u.	3.05	
	érk.	11.30 (Csorna) 3.10 (Ózsony) 8.37		
Plakafőre:	ind. reggel	6.14 d. u. 3.20 este 7.15		
	érk.	9.14	6.22 9.58	
Székes- fehérvárra:	ind. reggel	2.50 d. u. 12.40		
	érk.	8.52	6.03	

Hudetz József
kőfaragómester
Szombathely.

Raktáraiban készletben tart nagy választékban
siemlékeket,
szobrászati műveket

gyenit, gránit, tiroli, szilésia és steiermárvány fajokból, valamint homokkövekből 5 frttól 1000 frtig. Továbbá készít: építkezési munkákat, oltárokat, szent-szobrokat, uti kereszteteket, keresztelő medencéket, mauzóleumokat, sírszékelyeket vasrácszatokkal vagy anélkül stb.

Vázlatok és rajzok díj nélkül készíttetnek.

GYÓGY-COGNAC
KIZÁRÓLAG
BORBOL-PÁROLT
ALLANDÓ VESZÉLY ELLENŐRZÉS ALATT
CAMIS & STOCK-PÁROLO-JELEPE
FIUME-BARCOLA.

Egy üveg 5 kor., fél üveg 2 kor. 60 fill.

Kapható Kőszegen:

Jánosa Gyula-, Pollák Sándor- és Schaar Józsefnél.

POLLITZER SÉRVAMBULATORIUM.

Nyilvános orvosi rendelő intézet sérvbajosok, ferdénűtök és amputáltak részére. Budapest, IV. Károlykörút 10. félemelet. Az intézet szakorvosa bárkinék teljesen díjtalanul rendelkezésére áll. Az orvosi vizsgálat igénybe vétele vásárlásra nem kötelező. Orvosi ellenőrzés, mérsékelt, árak! Egyéni, speciális kezelés! Szabadalmazott sérvkötők már 5 koronától feljebb! Vidéki rendelések az orvos szakorvos által lelkiismeretesen felülvizsgáltatnak a pontosan és legnagyobb titoktartás mellett eszközöltetnek. Higiénikus cikkek a legfinomabb minőségekben, orvosilag ajánlva és sterilizálva. Feltétlenül megbízhatók. Tucatankint 2—16 koronáig.

Ugyanott most jelent meg „Az ember egészsége” című orvosi mű, mely kizárólag a sérvbajjal, annak ellenszereivel és kezelésével foglalkozik. E munkát bárkinék díjtalanul és zárt hori-
tékban küldi meg az intézet igazgatósága.

Császárfürdő Budapest. Nyári és téli gyógyhely, a magyar Irgalmasrend tulajdona. Első rangú kenes hévízü gyógyfürdő: modern berendezésű gőzfürdő, kényelmes iszapfürdők, uszodák, török-, kő- és márványfürdők; meleg-, szénsavas- és villamosvíz-fürdők. Ivo- és belegzési kúra. 200 kényelmes lakosztály. Szolid kezelés, jutányos árak. Prospektust ingyen és bérmentve küld.

Az igazgatóság.

KIADÓ LAKÁSOK.

Egy a mai kor igényeinek teljesen megfelelő modernül épített házban a Jenő főherceg-utcában **négy lakás május 1-ére** kiadó.

Egy-egy lakás: négy szoba (parquettás), fürdőszoba, előszoba, cselédszoba, és a szükséges mellékhelyiségek.

Vízvezeték és villamvilágítás mindegyik lakásba bevezetve.

Bővebbet Linzer Mihálynál Kőszeg.

Villamos lámpák és csillárok

kitűnő kivitelben és olcsó áron kaphatók

a VASVÁRMEGYEI ELEKTROMOS MŰVEK RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

szombathelyi raktárában

Kossuth-utca 33. sz.

= Nagy választék! =

Ha köszvényben, reumában, ischiásban szenved, vegyen egy üveg

Dr. Flesch-féle köszvényeszeszt,

mely csúzt köszvényt, reumát, kéz-, láb-, hat- és deréktájást, kezek és lábak gyengeségét, fájdalmakat és daganatokat biztosan gyógyít. Hatása a legrövidebb idő alatt észlelhető. Kapható:

Dr. Flesch E. M. „Magyar korona” gyógyszerárában Győr, Baross-ut 24. sz.

Mástfél deciliteres üveg ára 2 kor. Huzamosabb használatra való „családi” üveg ára 5 kor. 3 kis, vagy 2 „családi” üveg rendelésénél már bérmentve, utánvétellel küldjük.

Egy szép utcai lakás

három szobával, 1 fürdőszoba, előszoba és a mellékkeliségekkel első májusra kiadó.

Bővebbet: Király-út 746. sz.

Értesítés.

A város közönségét ezen uton tisztelettel értesítjük, hogy tekintve a nehéz gazdasági viszonyokat, a községi gazdák együttes elhatározása folytán, f. é. február hó 1-től kezdve, a tej árát literenként 20 fillérben, a régi itce árát 16 fillérben állapítottuk meg.

Az egyesült községi gazdák.

Védjegy: „Horgony”
A Liniment. Capsici comp., a Horgony-Pain-Expeller
pótlék
Egy régióknak bizonyított háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalom-állapító szernek bizonyított köszvénynél, csuszna és meghűléseknel, bedörzsolésekkel használva. Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyű és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárában kapható. Főraktár: Török József gyógyszerésznél. Budapest. Dr. Richter gyógyszerárása az „Arany oroszlánhoz”, Prágában Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.

Szakvélemények

Esterházy cognacról:

A nagy kir. műegyetem borászati laboratoriuma által hivatalosan megvizsgált és általunk tudomásul vett vizsgálatok alapján az

Esterházy cognacot

betegünknek ajánljuk és azt sikeresen használva mint kitűnő minőségűt és a francia Cognacokkal vetekedőt a legjobban ajánljuk.

Dr. Tauffer Vilmos egyetemi tanár.	Dr. Kétly Károly egyetemi tanár.
Dr. Stiller Bertalan egyetemi tanár.	Dr. Angyán Béla egyetemi tanár.
Dr. Réczey Imre egyetemi tanár.	Dr. Poór Imre kir. tanácsos, egy. tanár.
Dr. Pertik Ottó egyetemi tanár.	Dr. Baron Jónás egyetemi tanár.

Esterházy cognac

minden előkelő fűszer- és csemegekereskedésben kapható.

Meghívó

a „Községi Bortermelő Szövetkezet”

1907. évi február hó 2-án d. e. 11^{1/2} órakor

a városház tanácstermében tartandó

rendes évi közgyűlésére.

Napirend:

1. Az igazgatóság és felügyelő bizottság jelentése, az 1906. évi üzletkimutatás és mérleg előterjesztése és a felmentvény megadása feletti határozathozatal.
2. Az igazgatóság és felügyelő bizottság 3 évi időtartamra való választása.
3. Indítványok.

Indítványok a közgyűlést megelőzőleg 3 nappal írásban az igazgatóságnál bejelentendők. Az üzletkimutatás és mérleg a közgyűlést megelőzőleg 8 nappal a szövetkezet helyiségeiben (Szarvas-vendéglő) betekinthető.

Kelt Kőszegen, 1907. január hó 17-én.

Az igazgatóság.